

PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w BIAŁYMSTOKU
15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3

Białystok, 31 października 2012r.

PS-V.431.44.2012.BK

Pani Beata Skrocka
Kierownik
Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Suwałkach

Uprzejmie informuję, że w wyniku kontroli kompleksowej przeprowadzonej w dniach: 24, 25 i 26 września 2012r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Suwałkach, w zakresie realizacji zadań własnych gminy oraz zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.) przez pracowników Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, dokonano ustaleń opisanych szczegółowo w protokole kontroli. Kontrolą objęto okres od 1 lipca 2011r. do dnia kontroli, uwzględniając dane statystyczne dotyczące udzielonych świadczeń z zakresu pomocy społecznej za 4 kwartały poprzedzające miesiąc rozpoczęcia kontroli.

Protokół kontroli kompleksowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Suwałkach został podpisany przez kierownika Ośrodka w dniu 17 października 2012r. Do protokołu nie wniesiono zastrzeżeń.

Wykonywanie zadań wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej w kontrolowanym okresie oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami.

Ośrodek mieści się na parterze budynku, który jest własnością Gminy Suwałki. Przed wejściem do budynku występują bariery architektoniczne w postaci wysokiego schodka i progu. Ośrodek dysponuje 3 pomieszczeniami o łącznej powierzchni ok. 70 m². Biorąc pod uwagę charakter i specyfikę pracy jaką wykonują osoby zatrudnione na poszczególnych stanowiskach pracy stwierdzono, że organizacja pracy w Ośrodku pozwala na swobodne wykonywanie zadań oraz sprawne przyjmowanie interesantów. Ośrodek jest wyposażony w niezbędne sprzęty i urządzenia biurowe.

W trakcie kontroli sprawdzono akta osobowe kierownika, p.o. głównego księgowego oraz pracowników Ośrodka realizujących zadania określone w ustawie o pomocy społecznej. Z przeanalizowanych akt wynika, że kierownik jednostki i pracownicy posiadali wymagane kwalifikacje niezbędne do wykonywania pracy na zajmowanych stanowiskach.

Osoba p.o. głównego księgowego pomimo posiadanych kwalifikacji i stażu nadal nie jest zatrudniona na stanowisku głównego księgowego. Działanie to jest niezgodne z obowiązującymi przepisami prawa, w myśl art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, ze zm.) kierownik jednostki powierza prowadzenie obsługi finansowo - księgowej głównemu księgowemu, będącemu pracownikiem jednostki. Ponadto tabela stanowisk pracy określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. Nr 50, poz. 398, ze zm.) nie zawiera nazwy stanowiska pracy „p.o. główny księgowy.”

Stan zatrudnienia pracowników socjalnych w Ośrodku nie spełnia normy określonej w art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym Ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny na dwa tysiące mieszkańców. Gminę Suwałki zamieszkuje 7225 mieszkańców (według stanu na 31.08.2012r.), natomiast w okresie kontrolnym stan zatrudnienia wynosił 3 pracowników socjalnych.

Wójt Gminy Suwałki wydał stosowne upoważnienie do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach, z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy oraz pełnomocnictwo do dokonywania czynności prawnych związanych z wykonywaniem zadań statutowych i bieżącym funkcjonowaniem Ośrodka.

Zarządzeniem nr 06/08 z dnia 2 listopada 2008r. kierownik Ośrodka ustalił Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Suwałkach. Stan faktyczny w jednostce nie jest spójny z zapisami dokonanymi w § 13 ust. 1 pkt 3, § 15 pkt 17 lit. d, pkt 19 i § 16 powyższego regulaminu dotyczącymi zatrudnienia kasjera, gospodarki kasowej, kontroli pracy kasjera oraz jego obowiązków, ponieważ Ośrodek nie zatrudnia kasjera.

Ustalenia kontroli wykazały, że gmina realizowała zadania własne o charakterze obowiązkowym, wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 14, 15, 16a, 17, 18, 19 i 20 ustawy. Natomiast zadania wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 8, 9, 12 nie były realizowane ze względu na brak potrzeb.

Gmina realizowała zadania własne, wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1 i 5 ustawy, nie realizowała zadań wynikających z art. 17 ust. 2 pkt 2, 3 i 4 ze względu na brak potrzeb.

Gmina realizowała zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 6. Zadanie w zakresie dożywiania realizowano, w szczególności na podstawie ustawy z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 267, poz. 2259 ze zm.). Od listopada 2011r. GOPS wypłacał dodatkowe świadczenie, w wysokości 100 zł miesięcznie, w związku z przyjęciem przez Radę Ministrów w dniu 27 września 2011r. uchwały Nr 182/2011 ustanawiającej rządowy program wspierania osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne.

Zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 3, 4, 5, 7, 8, 9 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej nie były realizowane ze względu na brak potrzeb.

Zadanie wynikające z art. 110 ust. 4 ww. ustawy realizowano.

W ramach struktury organizacyjnej Ośrodka nie wyodrębniono zespołu realizującego zadania w zakresie pracy socjalnej i integracji społecznej, na podstawie art. 110a ustawy o pomocy społecznej.

Nie wytaczano na rzecz obywateli powództwa o roszczenia alimentacyjne, natomiast osobom zgłaszającym się do Ośrodka udzielano informacji w powyższej sprawie - zadanie określone w art. 110 ust. 5 ww. ustawy. Nie realizowano zadania określonego w art. 110 ust. 6 ww. ustawy.

Kierownik składał Radzie Gminy coroczne sprawozdanie z działalności Ośrodka i przedstawiał potrzeby w zakresie pomocy społecznej lecz nie uwzględnił konieczności zatrudnienia w Ośrodku pracownika socjalnego, w celu spełnienia dyspozycji zawartej w art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej.

Rada Gminy Suwałki podjęła stosowne uchwały wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej.

W zakresie przyznawania świadczeń z pomocy społecznej stwierdzono poniższe nieprawidłowości:

1. W sprawach dotyczących przyznawania pomocy w formie zasiłków celowych (str. 6 protokołu):

- w czterech sprawdzonych przypadkach, nie rozpatrzono możliwości przyznania świadczenia w formie zasiłku okresowego, pomimo że zachodziły przesłanki wynikające z art. 7, 8 i 38 ustawy o pomocy społecznej – poz. Nr 2, 5, 6 i 7.

2. W sprawach dotyczących przyznawania pomocy w formie kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu (str. 9-11 protokołu):

- w trakcie prowadzonego postępowania nie ustalono do jakiego typu domu strony miały zostać skierowane – ostatecznie skierowano je do DPS „Lili” w Golubiach. Warunkiem koniecznym do skierowania do domu pomocy społecznej, prowadzonym przez podmioty niepubliczne jest brak miejsc w publicznym domu pomocy społecznej o zasięgu gminnym lub powiatowym. Oznacza to, że obowiązkiem organu było poczynienie ustaleń, czy w dps o zasięgu gminnym, czy też powiatowym brak jest wolnych miejsc do przyjęcia wnoszących podanie. Należy zaznaczyć, że również strony nie wskazały do jakiego domu chcą być skierowane. Ustalenie braku miejsc w dps na terenie gminy i powiatu zamieszkania strony, stanowi przesłankę ustawową, warunkującą możliwość skierowania do domu pomocy społecznej, prowadzonego przez podmioty niepubliczne. Organ takich ustaleń nie poczynił. W tym stanie rzeczy wydanie decyzji o skierowaniu i odpłatności było bezpodstawne – działalność niepublicznych domów pomocy społecznej, jeżeli nie są one prowadzone na zlecenie organu jednostki samorządu terytorialnego, wyznaczana jest zasadami i czynnościami typowymi dla prawa cywilnego, a nie administracyjnego. Dlatego też pobyt osoby w takiej placówce nie wymaga wydania decyzji o skierowaniu i umieszczeniu w domu oraz ustaleniu opłaty pobytowej. Przyjęcie do takiej placówki, jak również zasady pobytu w niej określa umowa zawarta z pensjonariuszem lub jego przedstawicielem ustawowym - dot. osoby Nr 1 i 2,

- nie zawieszono postępowania zgodnie z art. 97 § 1 pkt 4 kpa – dot. osoby Nr 1 i 2,

- nie przeprowadzano aktualizacji wywiadu środowiskowego od 21.05.2010r – dot. osoby Nr 3,

- w aktach sprawy brakuje wzmianki, o możliwości wynikającej z art. 54 ust. 2a ustawy o pomocy społecznej - dot. osoby Nr 3,

- nie poczyniono żadnych działań, w celu wyjaśnienia sytuacji związanej z pobytem strony w zakładzie karnym, o którym w dniu 18.03.2011 r. wychowawca z Zakładu Karnego w Białymstoku powiadomił Ośrodek, co mogło mieć wpływ na ustalenie bieżącej sytuacji strony i na prawo do świadczeń z pomocy społecznej - dot. osoby Nr 3,

- w aktach sprawy, od momentu skierowania strony do dps stwierdzono brak decyzji, o umieszczeniu strony w dps (do wydania decyzji o umieszczeniu strony w dps, właściwy jest Organ gminy prowadzącej dom pomocy społecznej, w tym wypadku Prezydent Miasta Suwałki) - dot. osoby Nr 3.

W zakresie przyznawania świadczeń z pomocy społecznej stwierdzono poniższe uchybienia:

1. W sprawach dotyczących przyznawania pomocy w formie kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu (str. 9-11 protokołu):

- kierownik Ośrodka nie zatwierdzał planu pomocy w kwestionariuszu rodzinnego wywiadu środowiskowego - dot. osoby Nr 1, 2 i 3,

- w rozstrzygnięciu decyzji ustalającej odpłatność osoby skierowanej do domu pomocy społecznej organ ustalił własną odpłatność (Gminy Suwałki) za jej pobyt. Rozpatrywana sprawa dotyczyła odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej osoby skierowanej, czyli rozstrzygnięcie powinno dotyczyć wyłącznie jej praw i obowiązków, natomiast wnoszenie opłat przez gminę za jej mieszkańca skierowanego do domu pomocy społecznej nie jest indywidualną sprawą rozstrzyganą w drodze decyzji administracyjnej - dot. osoby Nr 3.

2. W sprawach dotyczących składania radzie gminy corocznego sprawozdania z działalności ośrodka oraz przedstawiania potrzeb w zakresie pomocy społecznej (str. 16 protokołu):

- kierownik Ośrodka nie uwzględnił m.in. konieczności zatrudnienia w Ośrodku pracownika socjalnego, w celu spełnienia dyspozycji zawartej w art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej.

Przyczyną powstania omówionych w niniejszym wystąpieniu nieprawidłowości i uchybień jest niewłaściwe stosowanie obowiązujących przepisów prawa, wynikające z błędnej ich interpretacji, bądź ich nieznajomości, w szczególności ustawy o pomocy społecznej, niewystarczający nadzór bezpośredniego przełożonego nad załatwianiem spraw przez podległych pracowników oraz braki kadrowe.

Za powstałe nieprawidłowości odpowiedzialny jest kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Suwałkach.

Przedstawiając powyższą ocenę i uwagi zobowiązuję kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Suwałkach, do:

1. Dostosowania stanu zatrudnienia w Ośrodku do obowiązujących przepisów prawnych, tj. art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej.

2. Dostosowania stanowiska p.o. głównego księgowego Ośrodka do tabeli stanowisk pracy określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. Nr 50, poz. 398, ze zm.).

3. Uregulowania organizacji Ośrodka dotyczącej zatrudnienia kasjera, gospodarki kasowej, kontroli pracy kasjera oraz jego obowiązków, aby była zgodna z zapisami regulaminu organizacyjnego.

4. W sprawach dotyczących przyznawania pomocy w formie skierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu stosowania przepisów rozdziału 2 ustawy o pomocy społecznej w szczególności:

- podjęcia działań w celu wyeliminowania z obiegu prawnego decyzji o skierowaniu i odpłatności za dps – strona 10 protokołu kontroli - dot. osoby Nr 1 i 2,

- niezwłocznego podejmowania działań, w celu kierowania osób tego wymagających do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej,

- dokonywania w aktach sprawy wzmianki o możliwości wynikającej z art. 54 ust. 2a ustawy o pomocy społecznej,

- ustalania w rozstrzygnięciach decyzji w sprawie odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej jedynie praw i obowiązków mieszkańca,

- przeprowadzania aktualizacji wywiadu zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej w celu wyjaśnienia aktualnej sytuacji strony oraz zatwierdzanie przez kierownika Ośrodka planu pomocy w kwestionariuszu rodzinnego wywiadu środowiskowego,

- zawieszania postępowania na podstawie art. 97 § 1 pkt 4 kpa, w sytuacji gdy rozpatrzenie sprawy i wydanie decyzji zależy od uprzedniego rozstrzygnięcia zagadnienia wstępnego przez inny organ lub sąd,
- kompletowania dokumentacji osób skierowanych do dps, w tym zamieszczania w aktach osobowych strony decyzji o umieszczeniu, którą wydaje organ prowadzący dps.

5. Rozpatrzenia możliwości przyznania zasiłku okresowego, mającego charakter obligatoryjny w sprawach, o których mowa w protokole kontroli – str. 6, jak również rozpatrywania możliwości udzielania tej formy pomocy w przyszłości.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej przysługuje Pani, jako osobie kierującej kontrolowaną jednostką, prawo zgłoszenia do Wojewody Podlaskiego zastrzeżeń w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych.

W przypadku nieskorzystania z powyższego prawa należy w terminie 30 dni powiadomić Wojewodę Podlaskiego o sposobie i terminie realizacji zaleceń, uwag i wniosków.

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

Andrzej Kozłowski

/-/

Dyrektor

Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:
Wójt Gminy Suwałki